

Sygn. akt VU 6143/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2015 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Marzena Foltyn-Banaszczyk

Protokolant p.o. stażysty E. H.

po rozpoznaniu w dniu 3 lutego 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku S. Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T..

o emeryturę

na skutek odwołania S. Ł.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T..

z dnia 19 sierpnia 2014 r. sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 24 lipca 2014 roku.

Sygn. akt V U 6143/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 sierpnia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział

w T.. odmówił S. Ł. prawa do emerytury, podnosząc

w uzasadnieniu decyzji, iż wnioskodawca nie udowodnił wymaganych przepisami 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy nie uwzględnił okresu zatrudnienia wnioskodawcy od dnia 25 lipca 1977 roku do dnia 31 maja 1980 roku w Wytwórni (...) w O. jako pracy w szczególnych warunkach, gdyż zeznania świadków nie stanowią środka dowodowego na okoliczność uznania pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy nie uwzględnił też do prac w warunkach szczególnych okresu służby wojskowej przypadającej po dniu 31 grudnia 1974 roku, tj. od dnia 1 stycznia 1975 roku do dnia 15 października 1975 roku.

W odwołaniu z dnia 26 sierpnia 2014 roku wnioskodawca S. Ł., wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie mu prawa do emerytury, poprzez zaliczenie do okresu pracy w warunkach szczególnych okresu od dnia 25 lipca 1977 roku do dnia 31 maja 1980 roku w Wytwórni (...) w O., podając iż w tym okresie był zatrudniony na stanowisku zbrojarz - betoniarz.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił następujący stan faktyczny :

Wnioskodawca S. Ł. urodzony (...) 1953 roku, w dniu 24 lipca 2014 roku złożył wniosek o przyznanie emerytury. Wnioskodawca był członkiem otwartego funduszu emerytalnego. W dniu 24 lipca 2014 roku złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu remontowym na dochody budżetu państwa.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-4 akt ZUS)

S. Ł. na dzień 1 stycznia 1999 roku legitymuje się okresem ubezpieczenia wynoszącym 26 lat, 9 miesięcy i 26 dni, w tym 12 lat, 5 miesięcy i 18 dni stażu pracy w szczególnych warunkach.

(dowód: decyzja k. 18 akt ZUS; odpowiedź na odwołanie k. 3-4)

Do stażu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy zaliczył wnioskodawcy następujące okresy zatrudnienia:

- od dnia 22 czerwca 1973 roku do dnia 16 października 1973 roku, od dnia 6 listopada 1975 roku do dnia 1 maja 1977 roku oraz od dnia 28 czerwca 1980 roku do dnia 14 kwietnia 1985 roku w Zakładach (...) w O., gdzie wykonywał prace przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe na oddziałach będących w ruchu;

- od dnia 24 października 1973 roku do dnia 31 grudnia 1974 roku – służba wojskowa;

- od dnia 1 lutego 1994 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w O..

(okoliczność bezsporna; dowód: odpowiedź na odwołanie k. 3-4)

W okresie zatrudnienia w Zakładach (...) w O. wnioskodawca od dnia 24 października 1973 roku do dnia 15 października 1975 roku odbywał służbę wojskową.

(okoliczność bezsporna)

W okresie od dnia 25 lipca 1977 roku do dnia 31 maja 1980 roku S. Ł. był zatrudniony w Wytwórni (...) w O. na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy. W świadectwie pracy wskazano jako stanowiska pracy – ślusarz, betoniarz, ostatnio zatrudniony jako betoniarz.

(dowód: świadectwo pracy k. 4 akt kapitałowych, k. 4 akt o świadczenie przedemerytalne)

Wytwórnia (...) w O. zajmował się produkcją prefabrykatów betonowych (...), pali, płyt betonowych typu jomby większe i mniejsze, łączników o budowy wiaduktów, belek betonowych, elementów oczek betonowych oraz elementów żelbetowych. W zakładzie pracowały brygady ślusarzy, spawaczy, zbrojarzy i trzy brygady betoniarzy. Brygada betoniarzy pracowała na trzy zmiany, na każdej zmianie była jedna brygada. W każdej brygadzie betoniarzy pracowało po 6 pracowników.

Betoniarze wykonując elementy betonowe wkładali do form metalowe zbrojenie, następnie skręcili belki, składali formy i przygotowywali te elementy do betonowania. Aby wykonać beton łopatami sypali kruszywo do kosza zasypowego, cement był noszony we workach. Beton z betoniarki był wylewany do kosza, wózka. Wózek z betonem był ręcznie przepychany do dźwigu, a następnie podnoszony przez dźwig nad formę i zlewany do stalowej formy. Dźwigiem operował pracownik dźwigu. Jeden betoniarz obsługiwał betoniarkę, a dwóch betoniarzy stało przy formach i spuszczało beton na formę, a pozostali pilnowali, aby masa dobrze się ułożyła w formie. Zabetonowane formy nakrywano plandeką. Następnego dnia następowało rozformowanie tego elementów. Praca ta zajmowała betoniarzom cały dzień.

Wnioskodawca został zatrudniony Wytwórni (...) w O. w dniu 25 lipca 1977 roku jako zbrojarz ślusarz.

Wnioskodawca początkowo pracował jako zbrojarz, a następnie od sierpnia 1977 roku pracował w brygadzie betoniarzy. Początkowo wnioskodawca podlegał bezpośrednio pod PKR 15 W., od października 1978 roku został przeniesiony do (...) O.. Do (...) O. został przeniesiony jako betoniarz. W wyniku przeniesienia miejsce pracy i zakres czynności wnioskodawcy nie zmieniły się. Cały okres zatrudnienia pracował w O.. W brygadzie betoniarzy wnioskodawca wykonywał prace betoniarza w pełnym wymiarze czasu pracy codziennie. Początkowo pracował jako pracownik, od października 1978 roku był brygadzystą brygady betoniarzy. Jako brygadzysta wnioskodawca cały dzień pracy był na produkcji. To był zakład pod gołym niebem. Rano wnioskodawca pisał raporty, następnie rozdzielał pracę pracownikom, kontrolował i nadzorował proces produkcji elementów betonowych oraz sam pracował przy produkcji betonu. Praca wnioskodawcy jako betoniarza odbywała się codziennie i była wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy.

Brygada wnioskodawcy wyjeżdżała również w teren, celem betonowania na obiektach w terenie, np. na wiadukcie. Taki wyjazd mógł trwać ponad tydzień.

W okresie zatrudnienia wnioskodawca był również w zależności od potrzeb kierowany do pracy jako zbrojarz. Zbrojarze robili zbrojenia dla potrzeb trzech brygad betoniarzy. Gdy któryś ze zbrojarzy zachorował, w takich sytuacjach do pracy w brygadzie zbrojarzy byli kierowani pracownicy z innych brygad, w tym z brygady betoniarzy. Jako zbrojarz wnioskodawca pracował również, gdy był zastój w dostawie betonu.

Taki zastój w dostawie betonu miał miejsce sporadycznie, mogło się to zdarzyć jeden – dwa dni dwa trzy razy w miesiącu. Wówczas wnioskodawca przez jeden - dwa dni w miesiącu mógł pracować jako ślusarz w warsztacie, resztę dni jako zbrojarz. W większości czasu w razie przestoju wnioskodawca pracował jako zbrojarz. Były miesiące, gdy nie było zastoju.

W warsztacie znajdowały się urządzenia wibrujące. W warsztacie naprawiano maszyny potrzebne do produkcji betonu. Gdy wnioskodawca był kierowany do pracy w warsztacie naprawiał maszyny, pracował jako ślusarz.

(dowód: zeznania S. Ł. k. 20v-21; zeznania M. B. k. 18v-19v; zeznania E. Z. k. 19v-20; legitymacja ubezpieczeniowa k.22; karty płacy k. 11-13)

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 poz. 1440 ze zm) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści

§ 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, za pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne i otoczenia.

W przedmiotowej sprawie kwestią sporną między stronami było to, czy wnioskodawca posiada wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, ukończył 60 lat i nie jest członkiem OFE.

Prawidłowe rozumienie pojęcia pracy w szczególnych warunkach nie jest możliwe bez wnikliwej analizy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Z zestawienia § 1 i 2 tegoż rozporządzenia wynika, że pracą w szczególnych warunkach jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tego aktu. Warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale, tj. ciągle wykonuje prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Odnośnie oceny dowodów zgromadzonych w postępowaniu zważyć należy, iż okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

Sam fakt zatrudnienia wnioskodawcy w Wytwórni (...) w O. był niesporny w świetle dokumentów znajdujących się w jego aktach emerytalnych i osobowych. Spornym pozostawał charakter pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w okresie od dnia 25 lipca 1977 roku do dnia 31 maja 1980 roku, tj. czy była to praca wykonywana w szczególnych warunkach, czy też nie. Stało się tak dlatego, że wnioskodawca nie dysponował świadectwem pracy w szczególnych warunkach.

Wobec powyższego to na wnioskodawcy, zgodnie z treścią art. 6 k.c., spoczywał ciężar wykazania pracy w szczególnych warunkach.

Wnioskodawca sprostował temu obowiązkowi. Szczególne warunki pracy wnioskodawcy w okresie zatrudnienia w Wytwórni (...) w O. ustalił w oparciu o spójne i korespondujące ze sobą, a co za tym idzie wiarygodne, zeznania świadków: M. B. oraz E. Z., którzy w spornym okresie pracowali razem ze S. Ł. oraz zeznania samego wnioskodawcy i wreszcie dokumentację zgromadzoną w jego aktach osobowych. M. B. pracował na stanowisku ślusarza w warsztacie i zajmował się naprawą urządzeń niezbędnych do produkcji betonu, natomiast świadek E. Z. pracował jako zbrojarz

i wykonywał zbrojenia na potrzeby brygad betoniarzy. Świadkowie posiadają więc szczegółową wiedzę na temat codziennej pracy i obowiązków wnioskodawcy.

Z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika, że wnioskodawca w okresie zatrudnienia w Wytwórni (...) w O. od dnia 25 lipca 1977 roku do dnia 31 maja 1980 roku wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował przy obsłudze sprzętu betoniarskiego wytwarzając beton.

Świadkowie szczegółowo opisali zakres obowiązków wnioskodawcy i wykonywane przez niego obowiązki jako betoniarza.

Do stałych obowiązków wnioskodawcy przynajmniej od sierpnia 1977 roku do końca zatrudnienia, należało, jak wynika z zeznań świadków, podciąganie kruszywa, dozowanie i mieszanie samego kruszywa, układanie zbrojenia w formę, składanie formy i następnie betonowanie (zalewanie formy betonem) oraz rozkładanie masy w formie. Następnie wnioskodawca jako betoniarz rozkręcał formę. Prace te wykonywał również jako brygadzista. Przy czym do jego obowiązków doszedł nadzór nad brygadą betoniarzy. Prace te wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy codziennie.

Zeznania świadków znalazły potwierdzenie w dokumentach w postaci świadectwa pracy, w którym wpisane zostało zajmowane przez wnioskodawcę stanowisko pracy – betoniarz oraz w postaci kart płacy, gdzie wskazano okoliczność pobierania przez wnioskodawcę dodatku brygadzistowskiego.

Okoliczność, iż początkowo wnioskodawca był zatrudniony jako zbrojarz, co wynikało z legitymacji ubezpieczeniowej czy że w czasie wykonywania pracy betoniarza wnioskodawca wykonywał również prace zbrojarza nie miało znaczenia, skoro prace te również są pracami w warunkach szczególnych.

Jednocześnie sama okoliczność, iż w świadectwie pracy czy legitymacji ubezpieczeniowej wymienione zostało również stanowisko ślusarza nie może podważać wiarygodności zeznań świadków co do rzeczywistych obowiązków wnioskodawcy w tym okresie. To nie nazwa zajmowanego stanowiska decyduje o pracy w warunkach szczególnych, ale rodzaj pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Codziennie wykonywane przez wnioskodawcę obowiązki świadczą o tym, że w spornym okresie poczynając od sierpnia 1977 roku do 31 maja 1980 roku pracował przy produkcji elementów betonowych. Zaś w lipcu 1977 roku pracował jako zbrojarz.

Praca przy produkcji betonu czy prace zbrojarzy są pracami w szczególnych warunkach zgodnie z wykazem A dział V (w budownictwie i przemyśle budowlanym) poz. 4 (prace zbrojarzkie i betoniarskie) będącym załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z 1983r. Praca wnioskodawcy w okresie zatrudnienia w Wytwórni (...) w O. była pracą w szczególnych warunkach, gdyż mieści się w zakresie prac betoniarskich wymienionych w wykazie A dziale V poz. 4 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 1983 roku. Biorąc pod uwagę, że prace betoniarskie są pracami w szczególnych warunkach, to również pracę wnioskodawcy kontrolującego jakość produkcji wytwarzanej betoniarzy, jako pracujących na oddziałach będących w ruchu, gdzie jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie A dziale V (w budownictwie i przemyśle budowlanym) poz. 4, należy zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach zgodnie z działem XIV poz. 24 tj. prace polegające na kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozorcze inżyniersko-technicznym na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. Tym bardziej, iż w okresie gdy wnioskodawca był brygadzystą wykonywał prace betoniarskie na produkcji.

Okoliczność zatem, iż sporadycznie w razie zastoju w dostawie betonu wnioskodawca był kierowany do pracy w warsztacie jako ślusarz, nie przeczą ustaleniom, że wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował w warunkach szczególnych, skoro z zeznań świadków jednoznacznie wynikało, że przestoje zdarzały się sporadycznie i trwały maksymalnie kilka dni w miesiącu. Przy czym przestoje te zdarzały się nie co miesiąc. Wnioskodawca zaś w takich przypadkach mógł 1-2 dni pracować w warsztacie a pozostałe dni jako zbrojarz (tj. w warunkach szczególnych). Z zeznań świadków wynikało bowiem, że w większości w razie potrzeby pracodawcy wnioskodawca był kierowany do prac jako zbrojarz, a nie do warsztatu. Skoro zaś w takich przypadkach, jak zeznał E. Z., w okresie zatrudnienia

kierowany do pracy z brygady betoniarzy do pracy jako zbrojarz wnioskodawca łącznie przepracował około 1 miesiąca, to oznacza, iż w warsztacie pracował w wyjątkowych sytuacjach i w okresie zatrudnienia łącznie poniżej 1 miesiąca.

Sąd miał w tym względzie na uwadze, iż przyjęcia, że zatrudniony pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy nie niweczą także krótkotrwałe nieobecności na stanowisku pracy związane, np. ze szkoleniami, pracami biurowymi, sprawozdawczością (vide wyrok Sądu Najwyższego z 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07, Lex nr 448175). Pomijając jednak te drobne i oczywiste przerwy, co do zasady jedynie okresy wykonywania zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy wypełniają weryfikowalne kryterium uznania pracy o cechach znacznej szkodliwości dla zdrowia lub znacznego stopnia uciążliwości, lub wymagającej wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Stałe wykonywanie takich prac oznacza, że krótsze dobowo (nie w pełnym wymiarze obowiązującego czasu pracy na danym stanowisku) lub periodyczne, a nie stałe świadczenie pracy, wyklucza dopuszczalność uznania pracy za świadczoną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wskutek niespełnienia warunku stałej znacznej szkodliwości dla zdrowia lub stałego znacznego stopnia uciążliwości wykonywanego zatrudnienia. Oznacza to, że nie jest dopuszczalne uwzględnianie przy ustalaniu okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, przez co tak zatrudniony nie spełniał koniecznego warunku dla uzyskania wcześniejszych uprawnień emerytalnych, jakim było stałe wykonywanie pracy szkodliwej w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na zajmowanym stanowisku pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 4 czerwca 2008 r., II UK 306/07, Lex 494129). Innymi słowy, wykonywanie również innej niż wymieniona w wykazie pracy w ramach czasu pracy uniemożliwia zaliczenie danego okresu jako okresu pracy w szczególnych warunkach. Nie chodzi tu o sytuację, w której owe inne czynności stanowią konieczny element całego zadania świadczonego w ramach pracy w szczególnych warunkach (czynności przygotowawcze, kończące, immanentnie związane z całym zadaniem, np. przygotowanie warsztatu pracy, materiałów, itp.). Inaczej jest jednak w przypadku czynności autonomicznych, niezależnych od czynności mających charakter świadczonych w szczególnych warunkach w rozumieniu rozporządzenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 r. II UK 233/11 OSNP 2013/7-8/86).

Powyższe oznacza zatem, iż w przypadku, gdy owe inne czynności, do których wykonywania jest kierowany pracownik, są wykonywane sporadycznie i w wyjątkowych sytuacjach, nie mogą stanowić przeszkody dla ustalenia, iż praca wykonywana jest w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wnioskodawca w dobowym wymiarze czasu pracy wykonywał zaś wyłącznie prace betoniarza.

Tym samym skoro wnioskodawca pracował w warunkach szczególnych jako betoniarz od 25 lipca 1977 roku do 31 maja 1980 roku należało uznać ten okres zatrudnienia, tj. 2 lata, 10 miesięcy, 6 dni do okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych. Oznacza to, że już powyższe wystarczy do uznania, iż wnioskodawca to legitymuje się ponad 15 letnim stażem pracy w warunkach szczególnych (okres 12 lat, 5 miesięcy, 18 dni + 2 lata, 10 miesięcy, 6 dni = 15 lat, 3 miesiące, 24 dni).

Niezależnie od powyższego należało uznać wnioskodawcy również jako prace w warunkach szczególnych okres odbywania służby wojskowej w nie uwzględnionym przez organ rentowy w okresie od dnia 1 stycznia 1975 roku do dnia 15 października 1975 roku.

W okresie odbywania przez wnioskodawcę zasadniczej służby wojskowej obowiązywała ustawa z dnia 23 stycznia 1968 roku o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 3, poz. 6 ze zm.) oraz ustawa z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 ze zm.) i wydane na jej podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968 roku w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz.U. Nr 44, poz. 318). Z treści przepisów wskazanych ustawy, w tym m.in. art. 108 ust 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony (Dz.U. z 1967 r. Nr 44, poz. 440) wynika, że - pod warunkami w nich wskazanymi - okres zasadniczej służby wojskowej jest okresem zatrudnienia na takich samych warunkach, jak przed powołaniem do tej służby. Jeśli zatem przed powołaniem do służby wojskowej ubezpieczony

wykonywał zatrudnienie wymienione w art. 11 ust. 2 pkt 1 - 6 ustawy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, to również okres służby wojskowej uważany był za takie samo zatrudnienie, a żołnierz był traktowany jak pracownik wykonujący pracę wymienioną w powołanym przepisie. Na takim stanowisku stanął także Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 14 czerwca 2011 roku w sprawie III AUA 180/11 oraz w wyroku z dnia 29 października 2012 roku, III AUA 169/12. Podobne stanowisko zajął ostatnio Sąd Najwyższy w uchwale

z dnia 16 października 2013r. w sprawie II UZP 6/13 stwierdzając, że czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art. 108 ust. 1 ustawy z 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz.U. Nr 44, poz. 220, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1974 r.) zalicza się - na warunkach wynikających z tego przepisu - do okresu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 184 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

Obowiązująca wówczas ustawa z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin dzieliła pracowników na dwie kategorie zatrudnienia. Podział ten miał wpływ na nabycie praw emerytalnych. Zgodnie z art. 11 ust. 1 i 2 ustawy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin pierwsza kategoria zatrudnienia obejmowała pracowników zatrudnionych: pod ziemią, **w warunkach szkodliwych dla zdrowia**, na statkach żeglugi powietrznej, na statkach morskich w żegludze międzynarodowej i w polskim ratownictwie okrętowym, w stoczniach morskich na niektórych stanowiskach pracy bezpośrednio przy budowie i remoncie statków morskich, w charakterze nauczycieli podlegających przepisom ustawy z dnia 27 kwietnia 1956 r. o prawach i obowiązkach nauczycieli (Dz.U. Nr 12, poz. 63), w zespołach formujących szkło. W myśl jego ust. 3 druga kategoria zatrudnienia obejmowała pracowników nie wymienionych w ust. 2.

Stosownie do treści art. 11 ustęp 4 ustawy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin Rada Ministrów została upoważniona do określenia w drodze rozporządzenia, jakie prace wykonywane przez pracowników wymienionych w art 11 ust. 2 pkt 1-6 ustawy uzasadniają zaliczenie do pierwszej kategorii zatrudnienia oraz warunki wymagane do uzyskania emerytury lub renty inwalidzkiej dla pracowników pierwszej kategorii zatrudnienia.

Taki akt wykonawczy tj. rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie pierwszej kategorii zatrudnienia został wydany dopiero w dniu 4 maja 1979 r. (Dz.U. Nr 13, poz. 86) i wszedł w życie z dniem 1 stycznia 1980r.

Jednocześnie art. 127 ustęp 3 ustawy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin stanowił, iż do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie obowiązują przepisy wydane na podstawie dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. z 1958 r. Nr 23, poz. 97 ze zm.).

Takimi aktem wykonawczym wydanym na podstawie dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. było rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 1956 r. w sprawie zaliczania pracowników do kategorii zatrudnienia (Dz.U. Nr 39, poz. 176, ze zm.). Delegacja ustawowa dotyczyła określenia „rodzajów prac” i „warunków zaliczania pracowników do I kategorii zatrudnienia”. Zgodnie z § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 1956 r. okresy wymienione w art. 8 dekretu z dnia 25 czerwca 1956r. (art. 8 ust. 1 pkt 4 dekretu – okresy służby w Wojsku Polskim po dniu 1 listopada 1918 r. i służby w oddziałach powstańczych w powstaniach (...) w latach 1919-1921) zalicza się do wymaganych okresów zatrudnienia tak jak zatrudnienie w II kategorii, **z wyjątkiem tych okresów służby wojskowej, które w myśl obowiązujących przepisów podlegają zaliczeniu do I kategorii zatrudnienia**. Jeżeli zatem pracownik bezpośrednio przed okresami zatrudnienia wymienionymi w art. 8 dekretu z dnia 25 czerwca 1956r. (m.in. przed okresem służby w Wojsku Polskim po dniu 1 listopada 1918 r.) wykonywał zatrudnienie w I kategorii, okresy te zalicza się tak jak zatrudnienie w I kategorii zatrudnienia.

Przepisy te stanowiły zatem, że okres służby wojskowej pod pewnymi warunkami zalicza się pracownikowi do stażu pracy w szczególnych warunkach.

Kolejnym aktem prawnym, który regulował te kwestie jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.) Stosownie do § 9 ustęp 1 tego rozporządzenia przy ustalaniu okresów pracy, o których mowa w § 2 rozporządzenia (okresów pracy w szczególnych warunkach) uwzględnia się również okresy takiej pracy (służby), wykonywanej przed dniem wejścia w życie rozporządzenia. Prace dotychczas zaliczone do I kategorii zatrudnienia w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 maja 1979r. w sprawie pierwszej kategorii zatrudnienia uważa się za prace wykonywane w szczególnych warunkach, o których mowa w §4 rozporządzenia (§19 ustęp 2 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r.).

Takie stanowisko zajął również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 lutego 2010r. II UK 215/09 w którym stwierdził, że żołnierz zasadniczej służby wojskowej odbytej przed wejściem w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), któremu na podstawie § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 1956 r. w sprawie zaliczania pracowników do kategorii zatrudnienia (Dz.U. Nr 39, poz. 176, ze zm.) zaliczono służbę wojskową do zatrudnienia w pierwszej kategorii zatrudnienia i który następnie na mocy § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 maja 1979 r. w sprawie pierwszej kategorii zatrudnienia (Dz.U. Nr 13, poz. 86 ze zm.) zachował to uprawnienie, ma prawo do zaliczenia tej służby jako okresu pracy w szczególnych warunkach na podstawie § 19 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w związku z art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach, zaś okres zasadniczej służby wojskowej odbytej w czasie trwania stosunku pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zalicza się do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, jeżeli pracownik w ustawowym terminie zgłosił swój powrót do tego zatrudnienia.

Sąd Okręgowy miał przy tym na uwadze, iż od ***dnia 1 stycznia 1975 roku nastąpiła zmiana art. 108 ust. 1 cyt. ustawy***, który otrzymał brzmienie: "Czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby". Ustawodawca zaakcentował wliczanie do okresu zatrudnienia okresu służby wojskowej do wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, o ile pracownik podjął pracę w tym samym zakładzie pracy w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby - rezygnując z "tej samej gałęzi pracy". ***Zmiana przepisu nie zmieniła w sytuacji pracowników, którzy w czasie zatrudnienia zostali powołani do odbycia służby wojskowej, a po jej zakończeniu wrócili w ciągu 30 dni do tego samego zakładu pracy.*** Czas odbywania służby pozostaje wówczas wliczony do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem. Jeżeli zatem przed odbyciem służby pracownik wykonywał pracę w warunkach szczególnych, po jej odbyciu zgłosił swój powrót do pracy w ciągu 30 dni i został zatrudniony w warunkach szczególnych to czas odbywania służby wlicza się do tego okresu pracy. ***"Wszelkie uprawnienia" o jakich stanowi cyt. przepis, to również uprawnienia emerytalne, zatem brak podstaw do wyłączenia okresu odbywania służby z okresu pracy w warunkach szczególnych, stanowiącego jedną z przesłanek nabycia prawa do emerytury.*** Taki zabieg byłby sprzeczny z treścią cyt. przepisu. (tak też Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 27 sierpnia 2014 roku, III AUa 514/14 roku, LEX; Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 31 lipca 2014 roku, III AUa 1652/13,LEX). ***Tym samym cyt. poglądy Sądu Najwyższego znajdują zastosowanie również do tych pracowników, którzy odbywali służbę wojskową po 31 grudnia 1974 roku do dnia obowiązywania przepisu (tj. do dnia 6.08.1979 roku).***

Bezspornym jest, że wnioskodawca stawiał się w zakładzie pracy u dotychczasowego pracodawcy w terminie przed upływem 30 dni po odbyciu służby wojskowej, w celu kontynuowania zatrudnienia i podjął w nim pracę. Poza sporem pozostawała również okoliczność, iż zarówno przed powołaniem do wojska jak i po powrocie z niego wnioskodawca pracował w tym samym zakładzie w Zakładach (...) w O. gdzie wykonywał prace przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe na oddziałach będących w ruchu, na tym samym stanowisku pracy – traktorzysta (kierowca ciągnikowy), zachowując ciągłość pracy. A skoro Sąd ustalił, że przed powołaniem do służby wojskowej oraz po jej powrocie wykonywał on prace w szczególnych warunkach, okres ten został zaliczony

również przez organ rentowy do okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych, zgodnie z wówczas obowiązującymi przepisami to również ten okres podlega zaliczeniu mu do pracy w warunkach szczególnych. Powyższe pozwala okres służby wojskowej od dnia 1 stycznia 1975 roku do dnia 15 października 1975 roku (łącznie 10 miesięcy, 15 dni) zaliczyć mu do okresu pracy w szczególnych warunkach na podstawie obowiązującego wówczas art. 108 ust. 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony (Dz.U. z 1967 r. Nr 44, poz. 440).

Po doliczeniu spornego okresu wnioskodawca wykazał, że wykonywał pracę w szczególnych warunkach przez łączny czas przekraczający 15 lat.

Biorąc pod uwagę, iż wnioskodawca spełnił jednocześnie pozostałe wymagane przepisami rozporządzenia warunki, to jest ukończył 60 lat, jego łączny okres zatrudnienia składkowy i nieskładkowy wyniósł ponad 25 lat i w dniu 24 lipca 2014 roku (a nie jak w odpowiedzi na odwołanie wskazał organ rentowy w dniu 31 lipca 2014 roku) wnioskodawca wraz z wnioskiem o emeryturę złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych w OFE na dochody budżetu państwa należy uznać, że wydana przez organ rentowy decyzja jest błędna, a żądanie wnioskodawcy zasługuje na uwzględnienie.

Z uwagi na to, że skarżący złożył wniosek emerytalny w dniu 24 lipca 2014 roku wraz z ww. wnioskiem spełniając tym samym ostatnią przesłankę, od której zależało nabycie prawa do emerytury, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury z dniem, w którym złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych w OFE na dochody budżetu państwa, tj. z dniem 24 lipca 2014 roku